

Επιστροφή

Έντυπη Έκδοση
Ελευθεροτυπία, Τετάρτη 8 Μαΐου 2013

Η βάρκα της αυτογνωσίας

Μια μακρόστενη βάρκα από ξύλο καστανιάς μήκους 3,47 μ. με δώδεκα κεφάλια από αλάτι επάνω απεικονίζει εύγλωττα την έννοια της μετάβασης και του μοναχικού ταξιδιού για την αναζήτηση της αυτοσυνειδησίας. Τα κεφάλια από αλάτι δείχνουν παραμορφωμένα πρόσωπα από πόνο και αγωνία, ευάλωτα στο νερό, απομεινάρια ζωής, τα οποία απλώνονται σε όλο το μήκος της βάρκας και αντανακλούν το μόχθο του ταξιδιού, την άφιξη στον προορισμό και τις εμπειρίες του καθενός.

Έκθεση της Καλλιόπης Λεμού στο Βυζαντινό Μουσείο

Αυτή τη βάρκα με τα συμβολικά φορτία της θα βλέπουν οι επισκέπτες από την προσεχή Δευτέρα (μέχρι τις 8 Σεπτεμβρίου 2013) μπαίνοντας στο ανακαινισμένο μέγαρο της Δουκίσσης Πλακεντίας, στο κεντρικό κτήριο του Βυζαντινού Μουσείου. Η εγκατάσταση αυτή, με τον τίτλο «Περάσματα Υπόστασης», αποτελεί έργο της Καλλιόπης Λεμού, που έγινε κατόπιν επικοινωνίας της καλλιτέχνης με την πρεσβεία της Δανίας στην Ελλάδα για τη συμμετοχή της χώρας μας στον εορτασμό για τα 200 χρόνια από τη γέννηση του Δανού φιλοσόφου και θρησκευτικού στοχαστή Σέρεν Κίρκεγκορ (1813-1855). Γι' αυτό την έκθεση θα εγκαινιάσει η πρέσβης της Δανίας Mette Knudsen.

Η Καλλιόπη Λεμού με αυτό το έργο διαλέγεται με τη σκέψη του Κίρκεγκορ (5 Μαΐου 1813 - 11 Νοεμβρίου 1855), του Δανού φιλοσόφου και θεολόγου του 19ου αιώνα που θεωρείται ο πατέρας της υπαρξιακής φιλοσοφίας. Πεποίθησή του ήταν ότι η πίστη είναι ένα υποκειμενικό αίσθημα που δεν διαμεσολαβείται από το εκκλησιαστικό τυπικό. Οι αντιλήψεις του ήρθαν σε σύγκρουση με εκείνες της βυζαντινής διανόησης και θεολογίας, καθώς συνοδεύτηκαν και από άσκηση έντονης κριτικής για τις πρακτικές της επίσημης Εκκλησίας τις οποίες έβρισκε ανούσιες και τυπολατρικές. Στα έργα του ασχολήθηκε κυρίως με προβλήματα θρησκευτικά (με τη φύση της πίστης, το θεσμό της χριστιανικής Εκκλησίας, τη χριστιανική ηθική και θεολογία). Στόχος του, η αναζήτηση της αυτογνωσίας. Πίστευε πως μέσα από την πίστη κάποιος μπορεί να βρει τον πραγματικό του εαυτό. Η αναζήτηση του εαυτού, η αυτογνωσία δηλαδή, είναι το ζητούμενο και στο έργο της Καλλιόπης Λεμού.

Συνταυτισμένη με τις ιδέες του Δανού φιλοσόφου, θεωρεί ό,τι ακριβώς πίστευε κι εκείνος, πως σημασία έχει όχι τόσο η

απόκτηση ποικίλων γνώσεων όσο η δι' αυτών αναζήτηση της αυτογνωσίας. Στα μέσα του 19ου αιώνα ο Κίρκεγκορ έλεγε κάτι που θα μπορούσαμε να ισχυριζόμαστε και σήμερα, ότι «η εποχή μας πρέπει να σπάσει τα δεσμά της αυθεντίας και του δογματισμού και να γίνει σωκρατική, δηλαδή διαλεκτική. Αυτό μπορεί να συμβεί εφ' όσον πάψει η αντικειμενικότητα να γίνεται το επίκεντρο στην αναζήτηση της αλήθειας».

N.K.-P.

© 2013 X.K. Τεγόπουλος Εκδόσεις Α.Ε.